

רבי יהודה הנה מצוי לפני רבי שמעון, והיו עוסקים בפסוק הזה שכתוב (מלכים-א יח) וירפא את מזבח ה' ההרוס. מה זה וירפא? בא ראה, בימי אליהו כל ישראל עזבו את הקדוש ברוך הוא ועזבו את ברית המילה שלהם. כשבא אליהו וראה שעזבו בני ישראל ברית מילה הזו והעבירו מהם את הברית הזו.

בין שראה כף אליהו, בא לתקן דבר במקומו. בין שהקריב דבר למקומו - הפל התרפא. זהו שכתוב וירפא את מזבח ה' ההרוס. זו ברית המילה ושבא לתקן מובח ה' ההרוס ברית המילה [שנעזבה בעולם, וכתוב (שם) ויקח אליהו שתיים עשרה אבנים כמספר שבטי בני יעקב. זהו תקון של מזבח ה'.

אשר הנה דבר ה' אליו לאמר ישראל יהיה שמך. מה הטעם נזכר כאן ישראל? אלא ודאי ישראל יהיה שמך ודאי להתעלות למעלה ולהשיב את ברית המילה למקומה. והינו שכתוב (שם יט) כי עזבו בריתך בני ישראל, ומשום כך את מזבחתך הרסו.

בא ראה, כל זמן שישראל שמו ברית הקדוש, אז עשו קיום למעלה ולמטה. וכשעזבו את הברית הזאת, אז לא נמצא קיום למעלה ולמטה, שכתוב (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי. ולכן וירפא את מזבח ה' ההרוס. וכי זו רפואה? כף זה ודאי, שהרי מקים את אותו מקום שהאמונה תלויה בו.

בא ראה, גם כף פנחס, בפשה שקנא למעשה זמרי, התקין את הברית הזו במקומה, ולכן פתוב

רבי יהודה הנה שכית קמיה דרבי שמעון, והיו עסקי בהאי קרא דכתיב, (מלכים א יח) וירפא את מזבח ה' ההרוס. מאי וירפא. תא חזי, בימי אליהו, ישראל פלהו שבקו ליה לקדשא בריך הוא ושבקו ברית קיימא דלהון. פד אתא אליהו וחקמא דקא שבקו בני ישראל האי ברית קיימא ואעברו מנייהו האי ברית.

בין דחקמא אליהו כף אתא לאתקנא מלה לדוכתיה. פיון דקריב מלה לדוכתיה אתסי כלא. דא הוא דכתיב וירפא את מזבח יי ההרוס. דא ברית קיימא (ד"א ל"ג דאחא לאתקנא מובח יי ההרוס ברית קיימא) דהוה שביק מעלמא. וכתיב, (מלכים א יח) ויקח אליהו שתיים עשרה אבנים למספר שבטי בני יעקב. דא הוא תקונא דמזבח יי.

אשר הנה דבר יי אליו לאמר ישראל יהיה שמך. מאי טעמא אדפר הכא ישראל, אלא ודאי ישראל יהיה שמך ודאי לאסתלקא לעילא ולאסתבא ברית קיימא לאתריה. והינו דכתיב פי עזבו בריתך בני ישראל. ובגין כך את מזבחתך הרסו.

תא חזי, כל זמנא דישראל נטרו קיימא קדישא כדין עבדי קיומא לעילא ותתא. וכד שבקי להאי ברית פדין לא אשתכח קיום לעילא ותתא דכתיב, (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי. ובגין כך וירפא את מזבח יי ההרוס. וכי רפואה איהו. הכי הוא ודאי דהא מקיים לההוא אתר דמהימנותא תליא ביה.

תא חזי, אוף הכי פנחס בפשה דקני לעובדא דזמרי אתקין להאי ברית באתריה. ובגין כך פתיב, (במדבר כה) הנני נותן